

RAPORT 2022

Fundacja Edukacja dla Demokracji

ul. Nowolipie 9/11

00-150 Warszawa

www.fed.org.pl

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
2. Organizacja Fundacji.....	4
3. Działania realizowane przez Fundację	6
3.1. Edukacja globalna	6
3.2. Działania adresowane do społeczeństw państw obszaru Europy Wschodniej, Kaukazu i Azji Centralnej	6
3.2.1 Ukraina.....	6
3.2.2 Białoruś	7
3.2.3 Projekty wielostronne.....	8
3.3. Programy Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności	10
3.4. Wspieranie aktywistów, inicjatyw społecznych i działań organizacji pozarządowych w Polsce w zakresie edukacji proobywatelskiej i współpracy międzynarodowej	16

1. Wprowadzenie

Fundacja Edukacja dla Demokracji (FED) jest organizacją pozarządową, niezwiązaną z partiami politycznymi, kościołami i związkami wyznaniowymi, działającą nieprzerwanie od 1989 roku. Celem statutowym Fundacji jest inicjowanie, wspieranie i prowadzenie działalności edukacyjnej, służącej krzewieniu idei demokracji oraz przygotowującej do pracy na rzecz demokracji i do działalności w instytucjach demokratycznych.

Fundacja współpracuje z ludźmi różnych narodowości, wyznań czy przekonań politycznych. W Polsce działania koncentrują się na wspieraniu organizacji pozarządowych oraz aktywistek/aktywistów w rozwoju kompetencji, nawiązywaniu i rozwijaniu współpracy międzynarodowej. Fundacja prowadzi również działania edukacyjne. Za granicą działania prowadzimy przede wszystkim w krajach Europy Wschodniej, Kaukazu i Azji Centralnej oraz w państwach EOG.

W 2022 roku Fundacja realizowała działania w trzech głównych kierunkach. Były to:

Edukacja globalna, czyli edukacja budująca w polskim społeczeństwie wiedzę na temat zjawisk i współzależności globalnych oraz odpowiedzialność za współczesny świat. Kierunek ten realizowany był głównie poprzez działania rzecznicze.

Działania adresowane do społeczeństw państw obszaru Europy Wschodniej, Kaukazu i Azji Centralnej, polegające w większości na kreowaniu inicjatyw społecznych i wspieraniu grup i instytucji działających na rzecz zmian proobywatelskich i prodemokratycznych.

Wspieranie aktywistów, inicjatyw społecznych i działań organizacji pozarządowych w Polsce w zakresie edukacji pro obywatelskiej i współpracy międzynarodowej poprzez finansowanie, tworzenie, prowadzenie i promowanie działań i narzędzi edukacyjnych.

Funkcjonowanie Fundacji możliwe jest dzięki bliskiej współpracy z dziesiątkami działaczy lokalnych, specjalistów, trenerów, pedagogów, wolontariuszy, a także dzięki współdziałaniu z kilkudziesięcioma organizacjami i instytucjami zarówno z Polski jak i z zagranicy.

Fundacja Edukacja dla Demokracji jest organizacją pożytku publicznego.

Fundacja jest członkiem krajowych i międzynarodowych organizacji i koalicji: Związek Stowarzyszeń „Grupa Zagranica”, Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Unia Europejska-Rosja, Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego.

W 2022 roku w ramach **Grupy Zagranica**, zespół Fundacji angażował się w działania grupy ds. edukacji globalnej, grupy białoruskiej oraz grupy ukraińskiej, uczestnicząc w spotkaniach konsultacyjnych itd. Od 2017 roku nieprzerwanie w zarządzie Grupy Zagranica z ramienia FED zasiada Martyna Bogaczyk. W 2022 roku aktywnie uczestniczyła w promowaniu raportu Grupy pt. „Polska współpraca rozwojowa. Raport 2022”, komentując polską współpracę

rozwojową w kontekście zaangażowania polskiego społeczeństwa na rzecz Ukrainy po rosyjskiej inwazji 24 lutego 2022. Film na ten temat jest dostępny [na YouTube](#).

W ramach **Forum Społeczeństwa Obywatelskiego UE-Rosja** należymy do dwóch grup roboczych: „Edukacja obywatelska” oraz „Obywatele w samorządności lokalnej”. Forum stanowczo opowiedziało się przeciwko rosyjskiej agresji na Ukrainę. W 2022 roku w ramach Forum współorganizowaliśmy spotkanie partnerów z grupy roboczej ds. edukacji obywatelskiej, uczestniczyliśmy w prezentacjach online grupy roboczej „Obywatele w samorządności lokalnej”, w spotkaniach roboczych i zgromadzeniu ogólnym online. Wzięliśmy też udział w spotkaniu sieciującym dla organizacji członkowskich w Wilnie.

W **Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego** należymy do grupy roboczej nr 4: „Kontakty między ludźmi”. W 2022 roku wzięliśmy udział w spotkaniu online naszej grupy roboczej, które odbyło się w formacie online.

W 2022 roku, w odpowiedzi na rosyjską inwazję na Ukrainę, **Fundacja rozpoczęła szereg działań, będących odpowiedzią na pełnoskalową rosyjską wojnę w Ukrainie**. Były to m.in.: uruchomienie we współpracy z Polsko-Amerykańską Fundacją Wolności programu „Wspieramy Ukrainę”, rozpoczęcie inicjatywy „Inna bajka – książeczki dla dzieci z Ukrainy”, prowadzenie pozaprojektowych działań pomocowych na rzecz Ukrainy i ukraińskich partnerów, wsparcie merytoryczne w konkursie „WspółdziałaMY” organizowanym przez Fundusz Obywatelski na rzecz wsparcia inicjatyw osób uchodźczych w Polsce.

2. Organizacja Fundacji

Zarząd Fundacji pracuje w czteroosobowym składzie. W 2022 roku w związku z rozpoczęciem realizacji programu Wspieramy Ukrainę, a także kontynuacją programu Fundusz Pomocowy poszerzył się zespół Fundacji. W kwietniu dołączyła do niego Sylwia Gajownik, odpowiadająca za konkurs grantowy „Wspieramy Ukrainę”, zaś w listopadzie Joanna Malarczyk, która wspiera realizację działań w ramach Funduszu Pomocowego. Łącznie w 2022 roku zatrudnionych było 12 pracowników etatowych.

Biuro Fundacji, jak i w poprzednich latach, znajduje się w Warszawie przy ul. Nowolipie 9/11. Lokal ma łącznie ponad 206 m² powierzchni.

W roku 2022 Rada Fundacji spotkała się raz – 9 czerwca. Przedmiotem obrad spotkania było sprawozdanie z działalności Fundacji za 2021 rok oraz informacja o planach i działalności Fundacji w 2022 roku.

Założyciele, organy władz statutowych, pracownicy FED według stanu na 31.12.2022 r.:

Fundatorzy

Sandra Feldman
Andrzej Janowski
Wiktor Kulerski
Jan Piotr Lasota
Herb Magidson
Janusz Onyszkiewicz
Diane Ravitch
Albert Shanker
Edward Wieczorek
Jacek Woźniakowski

Rada Fundacji

Małgorzata Naimska, Przewodnicząca Rady
Bogumiła Berdychowska-Szostakowska
Andrzej Dakowski
Marek Frąckowiak
Maciej Kozyra
Tomasz Maracewicz
Janusz Onyszkiewicz
Jerzy Wiśniewski
Jakub Wygnański

Zarząd Fundacji

Martyna Bogaczyk, Prezes Zarządu
Jacek Podolski, Wiceprezes Zarządu
Agnieszka Świeczka, Członkini Zarządu
Natalia Kertyczak, Członkini Zarządu

Stały zespół Fundacji

Katarzyna Boryń
Sylwia Gajownik
Ewelina Kempista
Katarzyna Krzemińska
Joanna Malarczyk
Tadeusz Rudzki
Ewa Sobiesak
Ewa Stokłuska

3. Działania realizowane przez Fundację

3.1. Edukacja globalna

W 2022 roku w ramach programu „Edukacja globalna” nie był realizowany regranting. Fundacja pozostawała jednak aktywna w tym obszarze poprzez udział w działaniach rzeczniczych (spotkania grupy roboczej przy Grupie Zagranica, spotkania międzysektorowe).

3.2. Działania adresowane do społeczeństw państw obszaru Europy Wschodniej, Kaukazu i Azji Centralnej

3.2.1 Ukraina

Projekt	<i>Supporting Civic Groups and Volunteer Initiatives</i>
Kraje realizacji	<i>Ukraina, Polska</i>
Partnerzy	<i>Organizacja Nasze Podole</i>
Termin realizacji	<i>01.10.2022-30.09.2023</i>
Meritum projektu	<i>Projekt ma na celu wsparcie inicjatyw wolontariackich oraz organizacji społecznych działających w Ukrainie w warunkach wojny. W projekcie zaplanowano trzy rodzaje małych grantów: na wsparcie instytucjonalne organizacji, na lokalne inicjatywy budujące relacje i współpracę pomiędzy osobami wewnętrźnie przemieszczonymi i lokalnymi mieszkańcami, na wsparcie dla osób wewnętrźnie przesiedlonych i aktywistów/aktywistek. Przewidziano też pokrycie wybranych bezpośrednich kosztów inicjatyw wolontariackich, a także działania na rzecz wzmocnienia i sieciowania ukraińskich aktywistów/aktywistek przebywających w Ukrainie i w Polsce.</i>
Wyniki projektu	<ul style="list-style-type: none">• 12 ukraińskich organizacji otrzymało dotację na wzmocnienie instytucjonalne swojej organizacji (m.in. wsparcie psychologiczne, wypracowanie lub aktualizacja strategii, praca nad działaniami komunikacyjnymi w nowych warunkach w związku z wojną).• 9 ukraińskich organizacji otrzymało dotację na realizację inicjatyw na rzecz wzajemnej integracji osób wewnętrźnie przemieszczonych i mieszkańców lokalnych.• Kupno sprzętu dla wsparcia działań grup wolontariackich w Chersoniu i Nowoworoncowce (obwód chersoński).
Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none">• 12 grantów na wsparcie instytucjonalne;• 9 grantów na inicjatywy budujące współpracę pomiędzy osobami wewnętrźnie przemieszczonymi i lokalnymi mieszkańcami;• Zakupiono 19 power-banków i 21 przenośnych kuchenek gazowych z zapasem kartuszy.
<i>Uzupełnieniem projektu są dodatkowe, pozaprojektowe działania na rzecz naszych ukraińskich</i>	

partnerów. W dn. 20-24 października wsparliśmy realizację wizyty informacyjnej partnerów z Ukrainy do Assen w Holandii. Celem wyjazdu było informowanie o sytuacji w Ukrainie i budowanie wsparcia dla ukraińskich oddolnych inicjatyw pomocowych. W wizycie wzięły udział przedstawicielki organizacji partnerskich z którymi pracowaliśmy w ramach obecnego i poprzednich projektów realizowanych ze środków NED. Wizyta pozwoliła wzmocnić relacje i współpracę Centrum Wolontariatu „Godność” ze wspólnotą kościoła protestanckiego w mieście Assen – w jej następstwie niderlandzcy partnerzy zorganizowali kilka transportów z pomocą humanitarną dla społeczności w obwodzie chersońskim i donieckim.

Koszt realizacji Całkowita suma grantu: 670 470,00 PLN
Koszt realizacji w 2022: 48 471,32 PLN

Projekt realizowany przy wsparciu National Endowment for Democracy

3.2.2 Białoruś

Projekt	Aktyunaya Acenka as a tool for the networking of pro-democratic teachers of Belarus.
Kraje realizacji	Białoruś
Partnerzy	Edukacyjne Centrum dla Nauczycieli
Termin realizacji	15.11.2021-30.11.2022
Meritum projektu	Celem projektu było wsparcie sieci białoruskich nauczycieli w kształtowaniu nowoczesnego systemu edukacji poprzez przekazanie narzędzi do oddolnego reformowania oświaty. Zaplanowano wsparcie zarówno metodologiczne jak i informacyjne poprzez aktualizację białoruskich portali oświatowych.
Wyniki projektu	<ul style="list-style-type: none"> • Poszerzyła się sieć nauczycieli znających metodę oceniania kształtującego (OK) jako narzędzia zwiększającego jakość uczenia się i nauczania. • 100 % uczestników projektu ma w planach wdrożenie elementów OK w swojej praktyce szkolnej. • 60 uczestników dzieliło się swoimi doświadczeniami z polskimi ekspertami OK z Centrum Edukacji Obywatelskiej na konferencji online podsumowującej projekt. • Umożliwiono kontynuację funkcjonowania białoruskich portali oświatowych. • Kontynuowano współpracę z polskimi partnerami merytorycznymi projektu – Centrum Edukacji Obywatelskiej.
Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none"> • Zrealizowana 12 edycja moderowanego kursu internetowego OK dla białoruskich nauczycieli, • 124 nauczycieli uczestniczyło w 6 modułach kursu OK, • 60 uczestników otrzymało certyfikaty ukończenia kursu OK, • 19 mentorów wspierało uczestników kursu w realizowanych zadaniach, • 2250 uczniów wzięło udział w zajęciach z wykorzystaniem metody OK, • Opracowano 10 nowych materiałów o metodzie OK w praktyce szkolnej

Jedna z nauczycielek ze szkoły z Mińska tak podsumowuje swoją przygodę z OK: „Wydaje mi się, że cały czas pracowałam w szkole, a obok były drzwi z napisem „Tak można uczyć!”. Czasami były zamknięte, czasami miałam szczęście je otworzyć, zajrzeć do środka, zadziwić się, ale potem drzwi się zamykały. Ocenianie kształtujące pomogło w pełni ujawnić sekrety za tymi drzwiami. I wydaje mi się, że już stoję na progu. Wciąż się przygotowuję, ale jestem gotowa do wejścia. W tym roku odkryłam tyle ciekawych narzędzi! Teraz staram się na wszystkich lekcjach używać OK. Niestety nadal nie wszystko się udaje. Ale rozumiem, że jestem na dobrej drodze”.

Nauczyciel z innej szkoły tak pisze o swojej nauce na kursie: „Gdyby nie ocenianie kształtujące... nie odkryłbym moich uczniów. Owszem, czasem są niegrzeczni, zbyt psotni, ale u tych, którzy uczyli się ze mną: opracowali kryteria oceny, pisali komentarze, widzę zmiany w ich uczeniu się i wzajemnych relacjach. Dowiedziałem się, jak to przeprowadzać, w module o samoocenie i ocenie koleżeńskiej. Znika strach przed błędem, poczucie, że czegoś się nie wie, rośnie zaufanie. Może zmiany nie są tak globalne, ale są. Cieszy mnie sukces uczniów”.

Koszt realizacji 40.000 EUR

Kingdom of the Netherlands

Projekt został dofinansowany przez Ambasadę Niderlandów w ramach programu
The Netherlands Fund for Regional Partnership – Matra

3.2.3 Projekty wielostronne

Projekt	NGO Leadership Workshop
Kraje realizacji	Polska, Warszawa
Partnerzy	Weiser Center for Europe and Eurasia oraz William Davidson Institute (University of Michigan)
Termin realizacji	01.01.2022-31.12.2022
Meritum projektu	W ramach projektu zorganizowano kilkudniowe intensywne warsztaty dla liderów organizacji pozarządowych z Gruzji, Mołdawii, Polski, Rumunii, Ukrainy, zajmujących się wspieraniem uchodźców z Ukrainy lub osób wewnętrznie przesiedlonych. Warsztaty początkowo planowano na maj 2020 jako kontynuację podobnych działań realizowanych we współpracy z Uniwersytetem z Michigan od 2018 roku. Ze względu na pandemię

stacjonarne spotkanie udało się zrealizować dopiero w tym roku, zaś rosyjska inwazja na Ukrainę sprawiła, że na nowo zdefiniowaliśmy tematykę warsztatów, grupę odbiorców i zrekrutowaliśmy nową grupę osób uczestniczących.

Wyniki projektu

- Zorganizowaliśmy anglojęzyczne warsztaty dla 24 liderów organizacji pozarządowych reprezentujących 5 różnych państw (Gruzja, Mołdawia, Polska, Rumunia, Ukraina).
- Uczestnicy warsztatów wzmocnili swoje kompetencje w obszarze bezpieczeństwa cyfrowego, zapobiegania wypaleni, planowania strategicznego oraz pracy z ludźmi z zespołem stresu pourazowego. Dodatkowo wzięli udział w sesjach wymiany doświadczeń i dobrych praktyk.
- Warsztaty odbyły się w Warszawie w dn. 17-21 października 2022 roku.

Projekt w liczbach

- 63 zgłoszenia w rekrutacji
- 24 uczestników z 5 różnych państw
- 5 bloków tematycznych zrealizowanych przez 5 trenerów

Warsztaty w Warszawie w dn. 17-21 października 2022
Fot. Tadeusz Rudzki

Projekt miał swoją szczególną historię - pierwotnie szkolenie planowaliśmy w maju 2020 roku dla szeregu krajów z Europy Wschodniej, Kaukazu, Azji Centralnej i Bałkanów Zachodnich, jednak jego przeprowadzenie uniemożliwiła pandemia. Następnie, już w 2022 roku, nowy harmonogram przekreśliła rosyjska inwazja na Ukrainę. Wówczas wspólnie z naszymi amerykańskimi partnerami zdecydowaliśmy, że musimy zmienić pierwotną formułę szkolenia i odnieść się do najbardziej aktualnych wyzwań.

Koszt realizacji

Całkowity koszt realizacji w PLN = 174 233,53 PLN

Wysokość kosztów poniesionych w 2022 roku: 155 977,04 PLN

Projekt sfinansowany przez Weiser Center for Europe and Eurasia University of Michigan.

3.3. Programy Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności

Projekt	RITA – Przemiany w regionie
Kraje realizacji	Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Kazachstan, Kirgistan, Mołdawia, Rosja, Ukraina, Uzbekistan, Tadżykistan
Partnerzy	Laboratorium Edukacji Obywatelskiej Poszuk przy Towarzystwie Lwa ze Lwowa
Termin realizacji	XII edycja Programu, 01.03.2020 – 28.02.2022
Meritum projektu	<p>Celem programu jest wsparcie demokratycznych i systemowych przemian w krajach Europy Wschodniej, Kaukazu i Azji Centralnej, poprzez dzielenie się polskim doświadczeniem w tym zakresie.</p> <p>Działania grantodawcze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • otwarte konkursy dla polskich NGO na realizację projektów z partnerami z krajów objętych programem; • dotacje na wkłady własne do większych przedsięwzięć realizowanych ze wsparciem innych donorów; • granty wyjazdowe służące wzmacnianiu współpracy i potencjału polskich organizacji w prowadzeniu działań międzynarodowych. • granty dla doświadczonych realizatorów programu RITA; • w 2022 roku program RITA wspierał społeczeństwo Ukrainy cierpiące w wyniku wojny i był podstawą merytoryczną do stworzenia nowego mechanizmu wsparcia grantowego o nazwie Wspieramy Ukrainę; • program wspierał również utrzymanie partnerstw polsko-ukraińskich powstałych w ramach działań Programu. <p>Działania szkoleniowe i informacyjne obejmują m.in.: warsztaty dla nauczycieli z Polski i Ukrainy chcących rozpocząć międzynarodową współpracę szkół i wymianę młodzieży, szkolenia z przygotowania projektów dla przedstawicieli polskich NGO, szkolenia trenerskie, kursy e-learningowe realizowane na Wschodzie, portal współpracy międzynarodowej Civicportal.org. Informacje o programie dostępne są na www.programRITA.org.</p>
Wyniki projektu	<ul style="list-style-type: none"> • W 2022 roku program RITA skupił się na pomocy osobom, które ucierpiały w wyniku rosyjskiej agresji na Ukrainę; dostosowano zasoby Programu do potrzeb organizacji działających na rzecz ludności poszkodowanej w wyniku wojny w Ukrainie. • W ramach w tzw. „szybkiej ścieżki ukraińskiej” przyznano 17 grantów interwencyjnych na pomoc humanitarną, zarówno dla osób przybywających z Ukrainy jak i pozostających w kraju. • „Szybka ścieżka ukraińska” otwarta w ramach programu RITA przekształciła się w nowy program grantowy pod nazwą „Wspieramy Ukrainę”. • W ramach trwających projektów partnerskich Realizatorzy mogli przekazać darowiznę do 10.000 zł na rzecz swoich ukraińskich partnerów w celu odpowiedzenia na ich bieżące potrzeby (np. bezpieczeństwa czy transportu).

- Przekazano 5 darowizn po 10.000 zł na rzecz ukraińskich parterów w ramach długoletnich partnerstw polsko-ukraińskich wspieranych w ramach programu RITA.
- Zakupiono środki ochrony osobistej dla parterów FED w Ukrainie, wsparto logistycznie organizację transportów humanitarnych i pokryto ich koszty.
- Wydrukowano ulotki informacyjne skierowane do uchodźców wojennych z Ukrainy, dystrybuowano je w całej Polsce.
- Przyznano 18 standardowych dotacji na realizację projektów partnerskich na rzecz krajów objętych programem.
- Kontynuowano realizację 8 projektów wdrażanych przez doświadczonych realizatorów projektów w ramach ścieżki grantowej RITA - partnerstwo do potęgi.
- Wsparto polskich i ukraińskich nauczycieli w kontynuowaniu współpracy międzynarodowej w ramach „Swatki nauczycielskiej”, która miała również charakter wytchnienia dla nauczycieli z ogarniętej wojną Ukrainy.
- Wzbogacono zasoby merytoryczne portalu współpracy międzynarodowej **civicportal.org** o opisy nowych projektów oraz ich rezultatów.

Projekt w liczbach

- 2 konkursy grantowe
- 18 dofinansowanych projektów partnerskich
- 17 dofinansowanych projektów interwencyjnych na rzecz Ukrainy
- 2 granty na współfinansowanie większych projektów
- 5 darowizn po 10.000 zł dla polskich organizacji na rzecz ich parterów w Ukrainie
- 12 nauczycieli z Polski oraz 12 nauczycieli z Ukrainy budowało partnerstwa na Swatce

Warsztaty w regionie Lorii w Vanadzor. Fot. Stowarzyszenie Sprężyna - Centrum Edukacji Nieformalnej.

Stowarzyszenie Sprężyna wraz z ormiańskim partnerem NGO Center w 2022 r. zrealizowało wspólny projekt „Ekomuzeum – sieciowe podejście do ochrony, zachowania i prezentacji lokalnego dziedzictwa”. Celem projektu było przeniesienie do regionu Lori w Armenii metodyki sieciowego podejścia do ochrony, zachowania i prezentacji dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego w oparciu o koncepcję ekomuzeum.. W trakcie projektu odbyły się warsztaty z lokalnymi mieszkańcami z branży około turystycznej, przewodnikami, artystami; lokalne wizyty studyjne oraz wizyta do Ekomuzeum „Dziedziny Dunajca” w Polsce. Projekt rozpoczął proces zbudowania nowej formy współpracy turystycznej w oparciu o bogactwo lokalnego dziedzictwa kulturowego w regionie Lori w formie pierwszego ekomuzeum w Armenii.

Nie obyło się jednak bez wyzwań związanych z napięciami w regionie, w którym działa program RITA. W połowie września terytorium Armenii zostało ostrzelane przez wojska Azerbejdżanu. W związku z zagrożeniem trenerzy monitorowali sytuację nie wiedząc, czy warunki pozwolą im na bezpieczną podróż do Armenii. W połowie października wobec braku informacji o nowych atakach koordynatorzy projektu podjęli decyzję o organizacji warsztatów i wizyty studyjnej zgodnie z pierwotnym planem. Wizyta się odbyła i jak się okazało była bardzo potrzebna do kontynuowania prac nad powołaniem pierwszego ekomuzeum w Armenii.

„Jeśli chodzi o nieoczekiwane szanse, to taką szansą jest wyłonienie się podczas realizacji projektu przyszłego koordynatora ekomuzeum w regionie Lori, którym byłaby organizacja Lori DMO (Lori Destination Management Organization). Jest to bardzo ważna informacja, bowiem bez takiej organizacji nie ma możliwości powołania ekomuzeum w regionie Lori w obecnych warunkach” – stwierdza koordynatorka projektu Natalia Niemiec.

Koszt realizacji	Całkowity koszt - 6.163.509 zł Koszty w 2022 - 3 607 102,46 zł
-------------------------	---

Przemiany w regionie

Program RITA jest przedsięwzięciem Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności prowadzonym we współpracy z Fundacją Edukacja dla Demokracji

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION

Projekt Fundusz Pomocowy dla organizacji pozarządowych oraz inicjatyw obywatelskich 2022-23	
Kraje realizacji	Polska
Termin realizacji	01.01.2022 – 31.12.2023
Meritum projektu	Głównym celem Programu jest wspieranie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe na rzecz lokalnych społeczności, służących minimalizowaniu skutków pandemii COVID-19, szczególnie w obszarze edukacji dzieci i młodzieży oraz ich rozwoju społecznego. Cel ten realizowany jest poprzez dotacje dla organizacji pozarządowych (w tym wsparcie instytucjonalne), działania sieciujące oraz wspierające wymianę doświadczeń.
Wyniki projektu	<ul style="list-style-type: none"> • Dofinansowanie projektów wspierających działania organizacji pozarządowych na rzecz niwelowania skutków pandemii COVID-19 w obszarach zdrowia psychicznego, przeciwdziałania izolacji społecznej, wyrównywania strat edukacyjnych. • Upowszechnianie 8 dobrych praktyk z poprzedniej edycji programu poprzez indywidualne wsparcie dla organizacji je opracowujących. • Zwiększenie odporności organizacji poprzez wsparcie instytucjonalne w ramach realizowanych projektów. • Sieciowanie organizacji pozarządowych wokół działań na rzecz dzieci i młodzieży zrealizowane w Gdańsku, Lublinie i Warszawie. • Wzrost wiedzy o rozwoju instytucjonalnym organizacji, prowadzeniu działań promocyjnych w mediach społecznościowych, profilaktyce zdrowia psychicznego, skutecznym uczeniu się i nauczaniu i nadrabianiu strat edukacyjnych będących skutkiem pandemii oraz sposobach wyrównywania szans edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży. • Kampania informacyjna o Funduszu Pomocowym w mediach społecznościowych (Facebook i LinkedIn)
Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none"> • 2 otwarte konkursy grantowe dla organizacji pozarządowych, • 1 konkurs zamknięty dla dotychczasowych Realizatorów projektów, • 8 dobrych praktyk w upowszechnieniu, • 81 dofinansowanych projektów na kwotę 3.000.000 zł, • 1 konferencja inauguracyjna, • 3 spotkania sieciujące, • 3 webinaria informacyjne, • 5 webinarów tematycznych, • 17 postów informacyjnych o zrealizowanych projektach

Animaloterapia na Pomerdanej farmie. Fot. Fundacja Pomerdało mi się.

**Fundacja Pomerdało mi się
Pomerdana Farma - spotkania
integrująco-resetujące dla dzieci z
małych miejscowości.**

Kwota dofinansowania: 40.000 zł

Celem projektu „Pomerdana farma” było zapewnienie wytchnienia i łagodzenie napięcia u dzieci z klas I-III z gmin leżących na pograniczu województw: wielkopolskiego i łódzkiego oraz w grupie młodzieży wysokofunkcjonującej w spektrum autyzmu z Klubu Świadomej Młodzieży z Łodzi. Projekt bazował na kontakcie ze zwierzętami, które świetnie wyczuwają emocje i pozwalają na

oderwanie się od codziennych trosk. Co więcej była to okazja do integracji dzieci neurotypowych z młodzieżą z niepełnosprawnościami – poznania się i swoich sposobów doświadczania świata.

Koszt realizacji

Całkowity budżet projektu – 5.200.000 zł

Koszty w 2022 roku – 3 329 201,49 zł.

„Fundusz Pomocowy dla Organizacji Pozarządowych oraz Inicjatyw Obywatelskich 2022-2023” to program Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności prowadzony we współpracy z Fundacją Edukacja dla Demokracji.

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION

Projekt		Program Wspieramy Ukrainę
Kraje realizacji	Polska, Ukraina	
Termin realizacji	31.03.2022 -31.12.2024	
Meritum projektu	Wspieramy Ukrainę to specjalny program grantowy zainicjowany przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności i realizowany przez FED. Celem programu jest wsparcie inicjatyw polskich organizacji pozarządowych prowadzących działania na rzecz mieszkańców Ukrainy – tych którzy cierpią w wyniku działań wojennych w swoim kraju, a także uchodźców wojennych z Ukrainy przybywających do Polski. Program został uruchomiony jako odpowiedź na wyzwania wynikające z rosyjskiej inwazji na Ukrainę z 24.02.2022.	
Wyniki projektu	W rezultacie uruchomionego w trybie pilnym Programu grantowego polskie organizacje niosące pomoc i wsparcie uchodźcom wojennym z Ukrainy przebywającym w Polsce zyskały możliwość wsparcia finansowego swoich działań realizowanych zarówno w Polsce jak i w Ukrainie. Pierwsza edycja konkursu miała wymiar humanitarny i pomocowy. W następnych skupiono się na wsparciu funkcjonowania i edukacji dzieci i młodzieży ukraińskiej tak w Polsce jak i w Ukrainie, umożliwieniu edukacji podczas zagrożenia atakami z powietrza i miejsca do nauki w miejscach zbiorowego zakwaterowania, wsparciu adaptacji i integracji uchodźców w Polsce, przeciwdziałaniu aktom nienawiści, dezinformacji, fałszywej narracji, zapewnieniu rzetelnej informacji o sytuacji związanej z wojną w Ukrainie w przestrzeni medialnej.	
Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none"> • Specjalna ścieżka ukraińska w ramach Programu RITA – Przemiany w Regionie – 1 konkurs interwencyjny • 1 konkurs interwencyjny przeprowadzony już w wyodrębnionym programie Wspieramy Ukrainę • 1 konkurs na projekty długofalowe • Szybka ścieżka specjalna • Łącznie udzielono 118 dotacji na kwotę 3 979 632 złotych 	

Podczas warsztatów w Stebniku (Ukraina)

Fot. Vasyl Moroz

Terytorialne Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Serce Pomocy” (Ukraina) oraz Stowarzyszenie Na Rzecz Jakości Życia, (Polska) „Wsparcie psychologiczne młodych migrantów oraz wsparcie zawodowe osób niepełnosprawnych na Ukrainie”.

Społeczność miasta Stebnik licząca ok. 21 tys. mieszkańców (obwód lwowski, rejon drohobycki, Ukraina) musiała zapewnić schronienie uchodźcom wewnętrznym, którzy uciekli z rejonów bezpośrednich działań wojennych i pozostali we względnie spokojnym obszarze Ukrainy. Wśród

społeczności osób wewnątrznie przemieszanych jest wiele osób z niepełnosprawnościami, które potrzebują zajęć dających poczucie sensu i namiastkę normalności w tym trudnym czasie. Partner ukraiński – Stowarzyszenie „Serce Pomocy”, które opiekuje się osobami z niepełnosprawnościami, zorganizował warsztaty dla ok. 30 osób, podczas których uczyły się one fachowej obsługi tokarki do drewna. Dzięki nowym umiejętnościom rzemieślniczym powstają niepowtarzalne prace. Gotowe wyroby zostały przekazane partnerowi w Polsce na aukcje, z których przychody wspomogą dalsze funkcjonowanie „Serca Pomocy” w Stebniku.

Romskie Stowarzyszenie Harangos, "Integracja romskich uchodźców z Ukrainy"

Projekt sprzyja adaptacji dzieci romskich z Ukrainy w nowym środowisku, integracji z rówieśnikami pochodzącymi ze mniejszości romskiej. Stara się zapobiegać możliwym sytuacjom dyskryminacji. Dzieci romskie z Polski i Ukrainy uczestniczą we wspólnych warsztatach artystycznych m.in. pod okiem uznanej w środowisku międzynarodowym artystki Małgorzaty Mirgi-Tas oraz innych zajęciach aktywizujących (wycieczki, zajęcia z języka polskiego ułatwiające podstawową komunikację), które odbywają się w integracyjnej świetlicy działającej w Krakowie.

Warsztaty artystyczne w świetlicy dla dzieci i matek z Ukrainy pod okiem artystki Małgorzaty Mirgi-Tas
Fot. Sylwia Gajownik

Koszt realizacji

Całkowity koszt 4.200.000 PLN

Koszty poniesione w roku 2022 = 3.551.835,04 PLN

Program Wspieramy Ukrainę to program Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności prowadzony we współpracy z Fundacją Edukacja dla Demokracji

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION

3.4. Wspieranie aktywistów, inicjatyw społecznych i działań organizacji pozarządowych w Polsce w zakresie edukacji proobywatelskiej i współpracy międzynarodowej

Projekt <i>Program Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny</i>	
Kraje realizacji	<p><i>Polska</i></p> <p><i>W ramach programu możliwe są także wspólne działania z partnerami z Państw-Darczyńców: Norwegii, Islandii i Liechtensteinu oraz innych Państw-Beneficjentów Funduszy EOG i Funduszy Norweskich tj.: Bułgaria, Cypr, Chorwacja, Czechy, Estonia, Grecja, Litwa, Łotwa, Malta, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Węgry, Ukraina, Białoruś, Federacja Rosyjska.</i></p>
Partnerzy	<p><i>Program jest realizowany w konsorcjum trzech organizacji - Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego (lider), Fundacja Edukacja dla Demokracji oraz Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego.</i></p>
Termin realizacji	<i>2020-2024</i>
Meritum projektu	<p><i>Celem Programu jest trwałe wzmocnienie organizacji społecznych w Polsce (zwłaszcza działających w małych miejscowościach) oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego, dla którego różnorodność społeczna, równe traktowanie i dialog stanowią szczególną wartość. W ramach konsorcjum zespół FED odpowiada za rozwijanie systemu składania wniosków i monitorowania realizacji projektów, a także opiekuje się obszarem współpracy dwustronnej (z Państwami-Darczyńcami) i regionalnej (kraje Beneficjenci Programu Aktywni Obywatele oraz kraje graniczące z Polską spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego).</i></p> <p><i>W ramach Programu organizacje pozarządowe będą ubiegają się o dofinansowanie projektów w następujących obszarach:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Ochrona praw człowieka (w tym kwestie związane z równością płci).</i> <i>2. Działanie na rzecz różnorodności społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu.</i> <i>3. Budowanie kultury demokratycznej i zaangażowania obywatelskiego na poziomie lokalnym (w tym kwestie związane z ochroną środowiska).</i> <i>4. Wsparcie rozwoju sektora społecznego.</i> <p><i>Oprócz konkursów grantowych prowadzone są działania edukacyjne zwiększające kompetencje osób związanych z sektorem społecznym. Program Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny będzie też pomagać organizacjom, które chciałyby rozpocząć bądź rozwinąć już istniejącą współpracę międzynarodową, która może polegać na:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• stworzeniu międzynarodowego partnerstwa projektowego w ramach Programu;</i> <i>• uczestnictwie w innych międzynarodowych działaniach w ramach Programu, dostępnych nie tylko dla wnioskodawców i grantobiorców.</i>
Wyniki projektu	<ul style="list-style-type: none"> <i>• Opracowano trzy Podręczniki dla wnioskodawców i realizatorów projektów tematycznych i interwencyjnych oraz grantów instytucjonalnych, zawierające szczegółowe informacje dotyczące warunków udziału w konkursach oraz część merytoryczną dotyczącą obszarów wsparcia oraz tematów o znaczeniu szczególnym w Programie. Podręczniki opublikowano wraz z wzorami kompletu dokumentów wymaganych przy składaniu</i>

wniosek.

- Nabór wniosków w drugim konkursie tematycznym trwał w okresie od 25 stycznia do 29 marca 2022. Wpłynęło 668 wniosków, przyznano 104 granty.
- Nabór wniosków w konkursie na granty instytucjonalne trwał w okresie od 27 kwietnia do 7 czerwca 2022. Wpłynęło 87 wniosków, przyznano 19 grantów.
- Nabór wniosków w drugiej turze konkursu interwencyjnego rozpoczął się 22 listopada 2022 i potrwa do 22 maja 2023 (lub do wyczerpania środków przeznaczonych na ten konkurs).

Projekt w liczbach

- 3 konkursy grantowe (drugi konkurs na projekty tematyczne, konkurs na granty instytucjonalne i ogłoszenie drugiej tury konkursu na granty interwencyjne)
- 123 przyznane granty (drugi konkurs na projekty tematyczne i konkurs na granty instytucjonalne)
- 47 wydarzeń online dla 3178 uczestników, w tym:
 - 25 webinarów
 - 12 spotkań / sesji Q&A
 - 1 tutorial
 - 3 spotkania sieciujące
 - 6 sesji konsultacyjnych

Zapraszamy na stronę internetową Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny:

<https://aktywniobywatele-regionalny.org.pl/>

Koszt realizacji

Całość dotacji: 2 350 387 PLN

w tym koszty poniesione w 2022 roku: 662 822,95 PLN

Iceland
Liechtenstein
Norway **Active
citizens fund**

Program Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowany jest przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

Projekt	<i>Działania dwustronne i regionalne w Programie Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny</i>
Kraje realizacji	<i>Polska (online), Norwegia, Chorwacja</i>
Partnerzy	<i>Program jest realizowany w konsorcjum trzech organizacji - Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego (lider), Fundacja Edukacja dla Demokracji oraz Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego.</i>
Termin realizacji	<i>1.01.2020-30.06.2024</i>
Meritum projektu	<i>Jednym z ważnych celów Programu AOFR jest wzmocnienie stosunków dwustronnych między Polską a Państwami-Darczyńcami Funduszy EOG, czyli Islandią, Liechtensteinem i Norwegią, a także wzmocnienie stosunków regionalnych między Polską a innymi Państwami-Beneficjentami Funduszy EOG. Aby realizować te cele, działania dwustronne i regionalne w ramach Programu AOFR, za których realizację w konsorcjum Operatora odpowiada FED, obejmują m.in. wspieranie polskich organizacji w poszukiwaniu partnerów zagranicznych i przygotowywaniu aplikacji partnerskich w konkursach grantowych Programu, organizację wizyt studyjnych w Państwach-Darczyńcach oraz podejmowanie wspólnych inicjatyw na rzecz społeczeństwa obywatelskiego z innymi operatorami Programu Active Citizens Fund, angażujących we współpracę organizacje społeczne z różnych Państw-Beneficjentów.</i>
Wyniki projektu	<ul style="list-style-type: none"> <i>• Dzięki złagodzeniu ograniczeń pandemicznych, po raz pierwszy od początku realizacji Programu działania z zakresu współpracy dwustronnej i regionalnej miały okazję przyjąć formę zarówno działań online, jak i działań offline – z bezpośrednim udziałem grantobiorców i innych przedstawicieli polskich organizacji pozarządowych.</i> <i>• W ramach współpracy dwustronnej udało się m.in. przeprowadzić 3 spotkania sieciujące online dla wnioskodawców 2. konkursu tematycznego i podmiotów z Państw-Darczyńców oraz webinarium dot. współpracy dwustronnej z organizacjami polonijnymi działającymi na terenie Państw-Darczyńców, a także zorganizować Active Citizens Days 2022 – program dla osób aktywistycznych z 14 państw dot. działań na rzecz spójności społecznej, składający się z 3 warsztatów online i 2-dniowego spotkania w Oslo. Przyznano również 17 dofinansowań podróży w celu nawiązania partnerstw polskich organizacji pozarządowych z podmiotami z Państw-Darczyńców, które przełożyły się na 14 wniosków partnerskich i 5 przyznanych grantów w 2. konkursie tematycznym;</i> <i>• W ramach współpracy regionalnej udało się m.in. zorganizować dwa spotkania online dla osób reprezentujących organizacje i inicjatywy wspierające osoby uchodźcze na granicach z Białorusią (we współpracy z operatorami Programu ACF z Litwy i Łotwy oraz Programem AO – Fundusz Krajowy), w których wzięły udział łącznie 73 osoby, oraz 4-dniowy obóz „Anti-burnout solution camp” (wraz z przedstawicielami Operatorów ACF z Rumunii, Chorwacji, Łotwy oraz Programem AO – Fundusz Krajowy) poświęcony przeciwdziałaniu wypaleniu w pracy aktywistycznej, w którym wzięło udział 78 osób. Ponadto dzięki środkom z funduszu na inicjatywy regionalne udało się wysłać uczestników i uczestniczki na wydarzenia organizowane przez innych operatorów Programu ACF, tj. warsztaty dot.</i>

rzecznictwa V4 Advocacy Workshop w Kutnej Horze (Czechy), konferencję Digital4Good. Challenges of the digital revolution for the social sector w Lizbonie, warsztaty Regional Capacity Building Workshops to support ACF Fund Operators in their capacity development role w Atenach oraz spotkanie Operatorów ACF w Bukareszcie w ramach inicjatywy Community for Action.

Projekt w liczbach

- 3 spotkania sieciujące dla wnioskodawców 2. konkursu tematycznego i podmiotów z Państw-Darczyńców i 1 webinarium dot. współpracy z organizacjami polonijnymi działającymi na terenie Państw-Darczyńców, w których wzięło łącznie udział 69 osób;
- Program Active Citizens Days 2022 (3 warsztaty online i 2-dniowa konferencja), w którym wzięły udział 62 osoby z 14 państw;
- 2 inicjatywy regionalne (spotkania dot. kryzysu humanitarnego na granicy z Białorusią oraz Anti-burnout solution camp), w których wzięło udział łącznie 151 osób z 13 państw.
- Przyznanych 17 dofinansowań podróży w celu nawiązania partnerstw polskich organizacji pozarządowych z podmiotami z Państw-Darczyńców

Jeden z paneli dyskusyjnych w ramach programu – rozmowa o warunkach środowiska pracy, które mogą przyczyniać się do wypalenia lub skutecznie zmniejszać jego ryzyko. Fot. Anna Fedas.

W dn. 13-17.09.2022 w ramach regionalnej inicjatywy Operatorów ACF z Rumunii, Chorwacji, Łotwy oraz Programem AO – Fundusz Krajowy odbył się 4-dniowy obóz w Medulin, poświęcony przeciwdziałaniu wypaleniu w pracy aktywistycznej. W wydarzeniu wzięło udział 78 osób.

Na profilu programu AO-FR można obejrzeć [film podsumowujący](#) wydarzenie.

Koszt realizacji

Działania dwustronne: 191 000 EUR (bez wkładu własnego)
W roku 2022 wydatkowano: 203 255, 95 PLN (47 377,92 EUR)
Działania regionalne: 115 000 EUR (bez wkładu własnego)
W roku 2022 wydatkowano: 66 644,77 PLN (15 326,95 EUR)

Program Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowany jest przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich

Szkoła Aktywnego Sektora. Program rozwoju organizacji i budowania sieci współpracy	
Projekt	
Kraje realizacji	<i>Polska</i>
Partnerzy	<i>Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego</i>
Termin realizacji	<i>01.02.2021 – 31.01.2024</i>
Meritum projektu	<p><i>Projekt stanowi kompleksową ofertę możliwości edukacyjnych i sieciujących ukierunkowanych na podniesienie konkurencyjności polskich lokalnych organizacji. Adresatami projektu są organizacje i grupy nieformalne działające na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, różnorodności społecznej, równego traktowania, kultury demokratycznej i dialogu.</i></p> <p><i>Projekt składa się z 4 działań, mających na celu zapewnienie różnorakiego wsparcia dla sektora pozarządowego: 2 cykli szkoleń, wsparcia eksperckiego w rozwoju strategicznym, sieciowaniu organizacji oraz budowania ich wizerunku. FED odpowiada w projekcie za działania związane z planowaniem rozwoju organizacji oraz ich sieciowaniem.</i></p>
Wyniki projektu	<p><i>W drugim roku realizacji projektu w ramach Komponentu III (Planowanie strategii) zapewniliśmy wsparcie tutorskie dla kilku grup organizacji:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• 34 organizacje uczestniczące w pierwszym cyklu szkoleniowym organizowanym przez FRSI;</i> <i>• 17 organizacji uczestniczących w drugim cyklu szkoleniowym organizowanym przez FRSI (tzw. ścieżka strategiczna w ramach tego cyklu szkoleniowego);</i> <i>• 25 organizacji, aplikujących o środki w konkursie na makrogranty w ramach konkursu Programu AO-FR;</i> <i>• 13 organizacji, które otrzymały dofinansowanie w ramach II konkursu Programu AO-FR.</i> <p><i>W ramach komponentu II (Tworzenie sieci) zorganizowano 3 wydarzenia – 2 spotkania tematyczne oraz regionalne forum sieciujące:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• Spotkanie „Gość w dom. Polskie społeczeństwo obywatelskie na rzecz osób z doświadczeniem migranckim i uchodźczym.” (23-24 maja 2022, Warszawa), udział wzięło łącznie 50 osób.</i> <i>• Spotkanie „Równość i różnorodność. Rola III sektora w przeciwdziałaniu dyskryminacji.” (22-23 września 2022, Warszawa), udział wzięło łącznie 46 osób.</i> <i>• Forum „Regionalnie Aktywni. Forum Sieciujące Szkoły Aktywnego Sektora.” (22-23 listopada 2022, Katowice), udział wzięło łącznie 63 osób.</i>
Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none"> <i>• 89 organizacji skorzystało ze wsparcia tutora lub tutorki w opracowaniu strategii rozwoju instytucjonalnego swojej organizacji lub w dopracowaniu planu rozwoju instytucjonalnego (będącego częścią wniosku w II konkursie tematycznym AO-FR)</i> <i>• Zorganizowano 2 dwudniowe spotkania tematyczne oraz 1 dwudniowe forum regionalne, w których łącznie udział wzięło 159 osób.</i>

Targi wymiany doświadczeń w ramach spotkania tematycznego „Równość i różnorodność. Rola III sektora w przeciwdziałaniu dyskryminacji” w dn. 22-23 września 2022 w Warszawie.
Fot. Natalia Kertyczak

Podczas wydarzeń sieciujących w ramach projektu staramy się stwarzać organizacjom możliwość poznania innych oraz podzielenia się własnymi doświadczeniami. Jak pokazuje informacja zwrotna od osób uczestniczących, jest to dla nich bardzo cenne.

Koszt realizacji

- Całkowity koszt realizacji w PLN = 659 847 PLN, wysokość kosztów poniesionych w 2022 roku = 201 961,37 PLN

Projekt jest finansowany przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny. Projekt jest realizowany przez Fundację Edukacja dla Demokracji oraz Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w latach 2021-2024.

Projekt	Młodzież promuje zmianę – kompetencje dla aktywności obywatelskiej
Kraje realizacji	Polska
Termin realizacji	01.03.2022-30.06.2023
Meritum projektu	Celem projektu jest wzmocnienie lokalnych organizacji społecznych pracujących z młodzieżą w różnych regionach Polski. Zespoły organizacji uczestniczących w projekcie nauczą się jak rozwijać kompetencje młodych ludzi, z którymi pracują, w szczególności umiejętności istotne dla zaangażowania obywatelskiego, takie jak dobra współpraca, skuteczne działanie i włączające podejście do przywództwa. Umiejętności te będą przydatne w realizacji własnych inicjatyw obywatelskich (w szczególności dotyczących takich tematów jak ochrona środowiska/przeciwdziałanie zmianom klimatu, prawa człowieka, włączanie grup marginalizowanych). W ramach projektu zorganizujemy dla młodzieży spotkania z inspirującymi osobami, a także dofinansujemy realizację młodzieżowych inicjatyw.

Wyniki projektu	<ul style="list-style-type: none"> 16 osób z 8 organizacji pracujących z młodzieżą w różnych regionach Polski wzmocniło swoje kompetencje w zakresie: przywództwa i pracy w zespole, komunikacji i pracy z konfliktem, planowania i realizacji inicjatyw. Organizacje uczestniczące w projekcie wypracowały pomysły na inicjatywy młodzieżowe i otrzymały wsparcie finansowe dla ich realizacji.
Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none"> Cykl trzech dwudniowych warsztatów, 16 osób z 8 organizacji uczestniczących w warsztatach, Przyznano dofinansowanie na realizację 6 inicjatyw.
<div> <p>Warsztaty w ramach projektu, prowadzone aktywnymi metodami, pozwoliły uczestnikom i uczestniczkom zarówno na wzmocnienie własnych kompetencji, jak i poznanie metod, które mogą dalej wykorzystywać w pracy z młodzieżą. Osoby uczestniczące w warsztatach wracały do nas z informacją, że wykorzystują zdobytą na warsztatach wiedzę, kompetencje i materiały.</p> </div>	
<p>Warsztaty z planowania i realizacji inicjatyw, Warszawa, 6-7 lipca 2022. Fot. Tadeusz Rudzki</p>	
Koszt realizacji	<p>Całkowita suma grantu: 83 455,13 PLN</p> <p>Koszty poniesione w 2022 roku: 59 811,60 PLN</p>
<div> <div> <p>AMBASADA STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI</p> </div> </div> <p>Projekt realizowany przy wsparciu Ambasady USA w Warszawie</p>	

Projekt	Współpraca z Saską Szkołą Realną
Kraje realizacji	Polska (Warszawa)
Partnerzy	Saska Szkoła Realna
Termin realizacji	01.01.2022-30.06.2022
Meritum projektu	<p>W ramach współpracy z Saską Szkołą Realną przygotowaliśmy program, dzięki któremu licealiści poznawali działalność wybranych organizacji pozarządowych. W rezultacie w ramach prowadzonej przez szkołę edukacji obywatelskiej młodzież miała nie tylko standardowe lekcje wiedzy o społeczeństwie, ale także spotkała osoby pracujące w stowarzyszeniach i fundacjach, zobaczyła przykłady projektów społecznych oraz poznała warunki pracy danej organizacji. W ramach podsumowania młodzież przygotowała prezentacje, w których przybliżyła rówieśnikom informacje zebrane podczas spotkań.</p>

Wyniki projektu	<ul style="list-style-type: none"> Opracowano kartę obserwacji, która ułatwiła uczniom zbieranie informacji podczas wizyt. Młodzież z pierwszych klas liceum poznała przykłady działań następujących organizacji: Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Ashoka, Fundacja „Dorastaj z nami”, Klub Inteligencji Katolickiej, Fundacja Polska Gościnność, Fundacja Civis Polonus, Fundacja Nasz Wybór, Stołeczne Towarzystwo Ochrony Ptaków, Fundacja Edukacja dla Demokracji. Uczniowie zaprezentowali swoim rówieśnikom zebrane podczas spotkań informacje o odwiedzonych organizacjach pozarządowych.
Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none"> 40 licealistów z 2 klas objętych projektem. 9 odwiedzonych organizacji pozarządowych.
Dzięki nawiązaniu współpracy z Saską Szkołą Realną udało się zaangażować grupę uczniów w działania wolontariackie. Po 24 lutego 2022 młodzież kilkakrotnie pomagała FED w pakowaniu i dystrybucji ukraińskich książeczek dla dzieci i młodzieży znajdujących się w Polsce (akcja „Inna Bajka”).	
Koszt realizacji	4 300 PLN
 SASKA SZKOŁA REALNA Nie-zwykłe Liceum Ogólnokształcące	

Projekt	Forum Praktyków Partycypacji
Kraje realizacji	Polska
Partnerzy	Fundacja Stocznia
Termin realizacji	Czerwiec 2022
Meritum projektu	<p>W 2022 roku FED (po raz drugi w historii wydarzenia) został jednym z partnerów Fundacji Stocznia w organizacji 9. Forum Praktyków Partycypacji, które tym razem odbyło się w Dąbrowie Górniczej w dniach 20-21 czerwca 2022 r. Przedstawicielka FED przygotowała i współprowadziła 2 sesje tematyczne w ramach programu wydarzenia.</p> <p>Więcej informacji o 9. Forum Praktyków Partycypacji na stronie https://partycypacjaobywatelska.pl/forum/edycja-9/.</p>
Wyniki projektu	<p>Ewa Stokłuska współprowadziła 2 sesje podczas Forum:</p> <ul style="list-style-type: none"> wraz z Agatą Urbanik z Pogotowia Facylitacyjnego sesję dyskusyjną pt. „Różnorodność w procesach partycypacyjnych”. Opis sesji znajduje się na stronie https://partycypacjaobywatelska.pl/forum/edycja-9/roznorodnosc-w-procesach-partycypacyjnych/. wraz z Piotrem Drygałą z Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej sesję wymiany doświadczeń pt. „Dialog zamiast rywalizacji – inna wizja budżetu obywatelskiego i partycypacji”. Opis sesji znajduje się na stronie https://partycypacjaobywatelska.pl/forum/edycja-9/dialog-zamiast-rywalizacji-inna-wizja-budzetu-obywatelskiego-i-partycypacji/.

Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none"> Łącznie w obu sesjach współprowadzonych przez FED wzięło udział ok. 55 osób.
---------------------------	--

Projekt	Inna bajka – książeczki dla dzieci z Ukrainy
Kraje realizacji	Polska
Termin realizacji	01.03.2022-31.12.2022
Partnerzy	Ukraiński Instytut Książki, Pracownia Wydawnicza, Yellow Point Publications
Meritum projektu	Projekt miał na celu dostarczenie książek w języku ukraińskim dzieciom, które znalazły w Polsce schronienie przed wojną, ale też nagle znalazły się „w innej bajce” – w stresującej, nowej i nieznanej sytuacji, w innym kraju, gdzie mówi się w innym języku. W ramach projektu drukujemy książeczki w języku ukraińskim i przekazujemy je do miejsc, gdzie mogą z nich nieodpłatnie korzystać osoby z Ukrainy: do organizacji, przedszkoli, bibliotek, szkół, centrów pomocowych itd.
Wyniki projektu	<ul style="list-style-type: none"> Wydrukowano wybór tytułów w języku ukraińskim dla dzieci w różnym wieku, Książki przekazaliśmy do przedszkoli i punktów przedszkolnych, bibliotek, szkół, świetlic, organizacji pozarządowych, domów i ośrodków kultury, punktów recepcyjnych i pomocowych, parafii, miejsc aktywności lokalnej, ośrodków pomocy społecznej, noclegowni/hosteli, szpitali itd. Realizację inicjatywy wsparło szerokie grono partnerów w kraju i za granicą.
Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none"> Wydrukowano 28 tytułów, łącznie ok. 28 tysięcy egzemplarzy, Przekazanie książek do około 400 miejsc w Polsce, Inicjatywa będzie kontynuowana w 2023 roku.

Książeczki wydrukowane w ramach inicjatywy. Fot. Tadeusz Rudzki

Lubimy, kiedy FED staje się domem dla inicjatyw, które łączą wielu partnerów i entuzjastów. Tak było w tym przypadku. Ta oddolna, nieformalna inicjatywa rozwinęła się w projekt, w ramach którego wydrukowaliśmy ok. 28 tysięcy książeczek, które trafiły do ok. 400 miejsc w Polsce.

Duszami i głównymi ekspertami tego przedsięwzięcia byli Andrzej Zabrowarny (Pracownia Wydawnicza) i Natalia Sawicka (Yellow Point Publications). Jednym z pomysłodawców i głównych partnerów był Jurij Marczenko i Ukraiński Instytut Książki, dzięki którym otrzymaliśmy bezpłatnie makiety drukarskie od ukraińskich wydawnictw. W pakowaniu licznych przesyłek z książeczkami pomagali nam wolontariusze warszawskich szkół (m.in. Saska Szkoła Realna) i nie tylko. Inicjatywę mogliśmy realizować dzięki darowiznom od osób prywatnych, a także dzięki wsparciu Fundacji Kościuszkowskiej, Ukrainian National Women's League of America, Philadelphia Regional Council., Federation of European Publishers. Dodatkowo wsparcia w formie rzeczowej (przekazane nieodpłatnie książki lub gazetki dla dzieci) udzieliły nam Wydawnictwo AGORA, kijowska redakcja czasopisma dla dzieci KOTIA MALIUK, Organizacja Nasze Podole, HUB i sieć Misto Zmistiw z Winnicy.

Koszt realizacji	Darowizna od European Federation of Publishers: 25 619,40 PLN
	Darowizna od Fundacji Kościuszkowskiej: 85 060 PLN
	Darowizna od Ukrainian National Women's League of America, Philadelphia Regional Council: 25 912,41 PLN
	Darowizny od osób prywatnych: 5766 PLN
	Łącznie: 142 357,81 PLN
	Koszty poniesione w 2022 roku: 140 100,84 PLN

**UKRAINIAN
//IIIBOOK
INSTITUTE**

Projekt	WSPÓŁdziałamy! Konkurs na społeczne inicjatywy uchodźców i uchodźczyń w Polsce	
Kraje realizacji	Polska	
Partnerzy	Fundusz Obywatelski im. Henryka Wujca	
Termin realizacji	01.07.2022-30.09.2023	
Meritum projektu	FED był partnerem konkursu na społeczne inicjatywy uchodźców i uchodźczyń, organizowanego przez Fundusz Obywatelski im. Henryka Wujca. Na zaproszenie Funduszu wspieraliśmy ich w opracowaniu koncepcji i dokumentacji konkursowej, w promocji konkursu, a także braliśmy udział w komisji grantowej. Ze środków, którymi dysponujemy w ramach 1% i darowizn, przeznaczyliśmy 10 500 złotych na wsparcie 3 inicjatyw wyłonionych w tym konkursie.	
Wyniki projektu	<ul style="list-style-type: none">W rezultacie konkursu wybrano do sfinansowania 20 inicjatyw uchodźczych skierowanych do społeczeństwa przyjmującego lub do innych uchodźców/uchodźczyń.Wybrane inicjatywy wspomagają integrację, współpracę i wzajemne poznawanie się oraz działania na rzecz dobra wspólnego. Wśród wspartych inicjatyw są projekty stworzone przez osoby z Afganistanu, Białorusi, Czeczenii, Kurdystanu i Ukrainy.	
Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none">7 uchodźczych grup nieformalnych i 33 organizacje współtworzone przez osoby uchodźcze i migranckie zgłosiły swoje inicjatywy do konkursu.	
Koszt realizacji	W ramach konkursu wsparto inicjatywy na łączną kwotę 111 800 zł	
<div><div>Fundusz Obywatelski im. Henryka Wujca</div></div>		